

1995

4

**POMAGAMY
SOBIE
W PRACY**

**OPOLSKI KWARTALNIK
INFORMACYJNO-METODYCZNY**

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Emanuela Smółki
w Opolu

POMAGAMY SOBIE W PRACY

Opolski kwartalnik informacyjno-metodyczny

Rocznik XL

Nr 4

Opole 1995

Zespół redakcyjny:

Małgorzata Bartoszewska

Alicja Bujak

Joanna Czarkowska - Pasierbińska

Hanna Jamry

Violetta Łabędzka

Piotr Polus

Anna Śliwińska

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Emanuela Smołki

45-081 Opole, ul. Piastowska 18 - 19

Tel. red. 53-64-74

Pracownia Małej Poligrafii WBP w Opolu

Nakład 210 egz.

Spis treści

Piotr Polus - Kronika działalności bibliotek województwa opolskiego	5
Alicja Bujak - Denominacja w bibliotece	12
Joanna Raczyńska-Parys - Nasz "salon literacki"	23
Joanna Czech - Rafał Wojaczek (zestawienie bibliograficzne) ...	28
Aleksandra Paniewska - Wyszukiwanie informacji na określony temat. Tworzenie zestawień tematycznych. Lekcja biblioteczna dla kl.VI!	41
Anna Śliwińska - IV Ogólnopolska Narada Bibliografów 7 - 9 czerwca 1995 roku	45
Hanna Jamry - Nowości o Śląsku Opolskim	50
Anna Śliwińska - Kalendarz rocznic i obchodów na IV kwartał 1995 r.	53

WKŁADKA

Małgorzata Bartoszevska - Zagadki o zwierzętach, zagadki o roślinach

Piotr Polus

Dział Instrukcyjno - Metodyczny

KRONIKA
działalności bibliotek województwa opolskiego
(styczeń - czerwiec 1995 r.)

Podstawowe dane liczbowe

W I połowie 1995 r. w bibliotekach publicznych województwa opolskiego zarejestrowano 139 560 czytelników (w 1994 r. - 138 255), którzy wypożyczyli na zewnątrz 1 929 072 książki (w 1994 r. 1 989 750).

Księgozbiory naszych bibliotek publicznych powiększyły się o 44 653 wol., w tym z zakupu pochodziło 31 553 wol.

Likwidacji uległa filia szpitalna w Głubczycach. Zlikwidowano również 9 punktów bibliotecznych.

Z ośrodkami kultury zostały połączone: GBP w Cisku, MiGBP w Ozimku i GBP w Tułowicach.

Jubileusze pracowników bibliotek

GBP w Brzegu

Zdzisława Mackiewicz, kierownik Filii w Łukowicach Brzeskich - 30 lat

MiGBP w Głogówku

Irena Martyniak, kierownik Filii w Raclawicach Śląskich - 25 lat

MiGBP w Leśnicy

Gizela Szymbielorz, dyrektor Leśnickiego Ośrodka Sportu i Rekreacji - 20 lat

GBP w Lubnianach

Anna Kulik, kierownik Filii w Jełowej - 20 lat

MiGBP w Nysie

Maria Budys, Filia nr 3 - 25 lat

Grażyna Gładysz, Oddział dla Dzieci - 20 lat

MBP Opole

Helena Ostrowska, kierownik Filii nr 1 - 40 lat

GBP w Pawłowiczkach

Agnieszka Franciszkiwicz, kierownik GBP - 20 lat

Emeryci

MiGBP w Głogówku

Irena Martyniak, kierownik Filii w Raclawicach Śl.

GBP w Lubszy

Krystyna Maruda, kierownik Filii w Czepielowicach

GBP w Walcach

Eryka Saft, kierownik Filii w Rozkochowie

Jubileusz biblioteki

11 maja MBP w Opolu zorganizowała obchody 10-lecia działalności Filii nr 4. W trakcie obchodów zaprezentowano dorobek biblioteki, odbyło się spotkanie z Leszkiem Poganem, prezydentem Opola. Kilku bibliotekarzy otrzymało nominacje na wyższe stanowiska służbowe.

Konkursy

W marcu w MiGBP w Grodkowie odbyła się wystawa prac plastycznych, nagrodzonych w konkursie "Choroby XX wieku" - były to prace dzieci ze szkół podstawowych z terenu miasta i gminy.

W I półroczu GBP w Komprachcicach zorganizowała trzy konkursy dla dzieci i młodzieży:

7.02. - rozstrzygnięty został konkurs czytelniczy "Nasze lektury" przeprowadzony wśród uczniów klas IV - VIII;

9.05. - podsumowano konkurs dla uczniów młodszych klas szkół podstawowych "Czy znasz twórczość J. Tuwima";

8.06. - odbył się konkurs recytatorski dla uczniów klas II "Czytamy wiersze J. Tuwima". Laureaci konkursu otrzymali atrakcyjne nagrody książkowe.

31.03. - Biblioteka Publiczna w Ujeździe zorganizowała konkurs kroszonkarski, w którym wzięło udział 47 osób. Główną nagrodę jury przyznało Marii Sobocie.

W kwietniu odbyło się uroczyste podsumowanie konkursu literackiego dla dzieci i młodzieży "Pisać każdy może" zorganizowanego przez Bibliotekę Publiczną w Baborowie.

Od 14.04. do 28.06. trwał w Korfantowie konkurs plastyczny dla dzieci "Europa w Roku Ochrony Przyrody". Na konkurs wpłynęło ponad 100 prac. Organizatorzy przyznali sześć nagród w dwóch grupach wiekowych. Prace nagrodzone i wyróżnione zaprezentowano na wystawie w Bibliotece Publicznej.

Z okazji "Dnia Ziemi" MiGBP w Głucholazach przeprowadziła konkurs "Moje spotkania wielkie i małe ze zwierzętami". Na konkurs wpłynęło 57 prac pisemnych. Zwycięzcy otrzymali nagrody książkowe, a ich prace zostały opublikowane w prasie lokalnej.

13.05. - z inicjatywy Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Paczkowie i Towarzystwa Przyjaciół Paczkowa podsumowany został "Turniej Wiedzy o Paczkowie". Turniej jest organizowany od 1982 r. Mogą w nim brać udział uczniowie szkół podstawowych i średnich. Celem turnieju jest rozbudzenie zainteresowania historią, kulturą, architekturą i przyrodą regionu oraz popularyzacją wiedzy o współczesnych zagadnieniach ważnych dla miasta i gminy.

MiGBP w Paczkowie ogłosiła również konkurs rysunkowy "Paczków moje miasto", na który napłynęło kilkadziesiąt prac uczniów klas IV - V szkół podstawowych. Nagrodzone prace można było podziwiać w bibliotece na wystawie zorganizowanej z tej okazji.

13.06. - ogłoszony został przez WBP w Opolu wakacyjny konkurs czytelniczy dla dzieci i młodzieży pt. "Wakacje z książką". Celem konkursu było zachęcenie uczniów szkół podstawowych do korzystania z bibliotek i innych źródeł pozyskiwania książek, promocja czytelnictwa w okresie wakacji, stworzenie moż-

liwości swobodnej wypowiedzi o przeczytanej książce w radiu i na łamach prasy. Organizatorami konkursu są WBP w Opolu, Redakcja "Nowej Trybuny Opolskiej", Polskie Radio "Opole" S.A. Podsumowanie konkursu nastąpi w listopadzie 1995r.

20.06. - w MiG BP w Gogolinie rozstrzygnięty został konkurs na Eko-plakat.

Wystawy

Przez cały maj w MiG BP w Krapkowicach eksponowana była wystawa "Nigdy więcej" obrazująca zakończenie II wojny światowej w literaturze i sztuce.

26.05. - w Bibliotece Publicznej w Głucholazach odbył się wernisaż wystawy malarstwa Elżbiety Szolomiak.

Z okazji Dnia Dziecka Oddział dla Dzieci MBP w Opolu zorganizował "Wystawę psów, kotów i innych zwierząt domowych", których właścicielami są dzieci. Zaprezentowano ponad dwadzieścia zwierząt. Głównym jurorem był znany opolski weterynarz dr Stanisław Firlej.

15.06. - w Bibliotece Publicznej w Gogolinie odbył się wernisaż prac plastycznych Gabrieli Cymbalista.

16-18.06. - w Bibliotece Publicznej w Paczkowie eksponowana była wystawa prac plastycznych dzieci "Drzewa genealogiczne naszych mieszkańców".

18.06. - w Galerii "Na Cyplu" Filii nr 4 w Opolu miał miejsce wernisaż wystawy "Czarowny świat Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego". Otwarcie wystawy połączone było ze spotkaniem z córką poety Kira Gałczyńska oraz promocją jej najnowszej książki "Splotało się, zmierzchniło".

19.06. - 30.06. - w Bibliotece Publicznej w Ujeździe prezentowano wystawę staroci, na której zgromadzono przedmioty codziennego użytku. Wszystkie eksponaty pozyskane zostały od osób prywatnych.

Spotkania z pisarzami

4.01. - ze Stanisławem Srokowskim spotkali się czytelnicy GBP w Olszance.

Na początku 1995 r. w Filii nr 4 w Opolu otwarto "Salon literacki". Spotykając się w nim z czytelnikami pisarze środowiska opolskiego. Dotychczas swoją twórczość zaprezentowali A. Migo, A. Pałosz, Z. Bednorz, K. Kowalski. Natomiast przy Bibliotece Publicznej w Głuchołazach zorganizowano Klub Twórców Amatorów, w którym odbywają się spotkania poetów amatorów z terenu miasta i gminy.

24.01. - w Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Gogolinie odbyło się "Spotkanie z literaturą", na którym gościli pisarze z Opolszczyzny. Spotkanie zainaugurowało obchody 40-lecia Opolskiego Oddziału Związku Literatów Polskich.

10-12.05. - Stanisław Nyczaj i Wiesław Malicki odbyli "Pojedynek na aforyzmy" połączony z promocją książek S. Nyczaja. Pisarze "pojedynkowali się" w Olszance, Strzelcach Opolskich, Zawadzkiem, Krapkowicach i Zdzeszowicach.

15-17.05. - Wanda Chotomska odbyła spotkania z czytelnikami w Namysławie, Wilkowie, Domaszowicach, Niemodlinie, Paczkowie, Łambinowicach, Kędzierzynie-Kozłu, Strzelcach Opolskich, Tarnowie Opolskim, Opolu i Brzegu.

18.06. - na Zamku w Kamieniu Śląskim pod hasłem "Biesiada u Odrowążów" odbył się wieczór poetycki. "Biesiada" stanowiła podsumowanie spotkań pisarzy śląskich, które odbywały się w Bibliotece Publicznej w Gogolinie. Wzięli w niej

udział: H. Duda, T. Soroczyński, J. Wójcik, A. Pałosz, I. Wyczółkowska,
Z. Dmochowski, K. Szafarczyk, J. Goczoł.

19.06. - z czytelnikami Opolą i Kędzierzyna-Koźla spotkała się Kira Gałczyńska,
córka K.I.Gałczyńskiego.

Inne wydarzenia

W styczniu GBP w Strzelcach zainicjowała "Spotkania poniedziałkowe", które
odbywają się raz w miesiącu. Są one poświęcone różnorodnej tematyce.
Dotychczas tematami spotkań były: grupy narodowościowe, adaptacje filmowe
książek Danielle Steel, przypowieści, zwyczaje i obyczaje wielkanocne, historia
ciekawych miejsc na terenie gminy Strzeleczyki.

16.05. - w MBP w Kędzierzynie-Koźlu odbył się recital gitarowy Tomasza
Bojczuka. W programie wykonawca zaprezentował muzykę klasyczną.

17 - 18.05. - MBP w Kędzierzynie-Koźlu zorganizowała "Majówkę z ekologią i
literaturą". Impreza ta została przeprowadzona w ramach III Dni Literatury dla
dzieci i Młodzieży. W trakcie "Majówki" odbyło się wiele atrakcyjnych imprez.
Dzieci spotkały się z autorkami książek - W. Chotomską i K. Kusek. Wręczone
zostały nagrody laureatom konkursu na komiks "Świat w którym żyjemy, czyli
ekologia w obrazkach". Otwarta została również wystawa "Ginący świat przyrody"
pozyskana z BWA w Zamościu.

29 - 30.05. - w bibliotekach: MBP w Opolu, MBP w Kędzierzynie-Koźlu, MiGBP
w Zdieszowicach, MiGBP Namysławie, MiGBP w Głuchołazach i MiGBP w
Otmuchowie gościli artyści z Teatru Narodowego w Warszawie, którzy
zaprezentowali dzieciom spektakl "Podróże po literaturze - Julian Tuwim".

19.06. - na seminarium zorganizowanym przez WBP w Opolu, które poświęcone było praktycznym aspektom gromadzenia i udostępniania zbiorów, zaprezentowano bibliobus należący do opolskiej "Caritas". Biblioteka na kółkach wzbudziła duże zainteresowanie wśród uczestników szkolenia.

27.06. - na Zamku w Rogowie Opolskim odbyła się promocja wydanego przez WBP w Opolu albumu "Mapy Górnego Śląska". Album zawiera 28 map terenów położonych na Górnym Śląsku, a pochodzących z okresu od końca XVI wieku do 1925 r. Wydanie albumu jest efektem współpracy WBP w Opolu i niemieckiej Fundacji Górnośląskiej.

Alicja Bujak

Dział Instrukcyjno-Metodyczny

DENOMINACJA W BIBLIOTECE

Od dnia 1 stycznia 1995 r. w obrocie pieniężnym obowiązuje nowa polska jednostka pieniężna. W związku z tym, wszystkie zapisy i operacje finansowe muszą być dokonywane po tej dacie w nowych złotych. Denominacja złotego wzbudziła niepokój i zrodziła wiele pytań wśród bibliotekarzy; co dalej z inwentarzami bibliotecznymi, które wykazują liczebny i wartościowy stan zasobów bibliotecznych?, w jakiej jednostce pieniężnej podawać ceny książek w dowodach wpływu i ubytku?, w jakich złotych określić roszczenia biblioteki, np. z tytułu zagubienia książki? itp. W myśl powiedzenia - "tylko spokój może nas uratować" - nie wpadajmy w panikę, porzućmy emocje i kierujmy się zdrowym rozsądkiem oraz doświadczeniem zawodowym.

Każdy bibliotekarz powinien bezwzględnie zapoznać się z aktami prawnymi i zaleceniami w sprawie denominacji. Podstawy prawne denominacji to:

1. Ustawa o denominacji złotego z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz.U. Nr 84, poz. 386).
2. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. wprowadzająca zmianę do ustawy o denominacji złotego (Dz.U.Nr 16, poz. 79). Zmiana polega na dodaniu Art.4 ust.6 a.
3. Instrukcja Ministra Finansów z dnia 26 sierpnia 1994 r. w sprawie dostosowania zasad prowadzenia rachunkowości do przepisów ustawy o denominacji złotego (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Finansów Nr 2, poz. 76).

4. Informacja Departamentu Rachunkowości Ministerstwa Finansów udzielona Departamentowi Upowszechniania Kultury Ministerstwa Kultury i Sztuki pismem DR-I-JDa 11/95. Informacja ta została przekazana wojewódzkim bibliotekom publicznym przez MKiS pismem z dnia 25 lutego 1995 r. Nr DUK VIII - 5113-1/95. (Patrz: "Pomagamy sobie w pracy" nr 2 z 1995 r.)

Wśród tych przepisów prawnych szczególną uwagę bibliotekarzy zwracam na niektóre artykuły i paragrafy mające bezpośrednie znaczenie dla przeprowadzenia denominacji w bibliotece.

Są to:

- Art.4.1, 4.2, 4.6, 4.9; Art. 7, Art.9 Ustawy o denominacji złotego.
- § § 3.1, 4, 5, 6.1, 9.1 Instrukcji Ministra Finansów z dnia 26 sierpnia 1994 r. w sprawie dostosowania zasad prowadzenia rachunkowości do przepisów ustawy o denominacji złotego.

Z przepisów tych wynika, iż:

1. wszelkie sprawozdania finansowe sporządzone na dzień 31 grudnia 1994 r. muszą być opracowane według dotychczas obowiązujących zasad,
2. dokumenty wystawione po 31 grudnia 1994 r. w nowej jednostce pieniężnej, ale dotyczące operacji gospodarczych sprzed tego dnia należy ująć w zapisach dotyczących 1994 r. po przeliczeniu na stare złote,
3. wszelkie operacje finansowe dotyczące 1995 r. rejestruje się w nowej jednostce pieniężnej,
4. salda na dzień 31 grudnia 1994 r. należy po tym dniu przeliczyć na nową jednostkę pieniężną, zaokrąglając końcówkę wartości pieniężnych do 1 grosza,
5. wartości kont syntetycznych i analitycznych wyrażone w starych złotych, stanowiące stan początkowy na dzień 1 stycznia 1995 r. można

przeliczyć na nową jednostkę pieniężną stopniowo w zależności od potrzeb jednostki.

Z przepisów prawnych nie wynika obowiązek dokonywania denominacji każdej zainwentaryzowanej w księgach inwentarzowych jednostki bibliotecznej (książki, płyty, taśmy, przezrocza itd.). Nie zobowiązują nas do tego także przepisy Instrukcji Nr 1 Ministra Kultury i Sztuki z dnia 15 maja 1984 r. w sprawie zasad ewidencji materiałów bibliecznych, ich wyceny i inwentaryzacji oraz odpisywania ubytków w tych materiałach (Dz.Urz.Min.Kult. i Szt. nr 7, poz. 34). Zapisy w dokumentach biblioteki mówią wyłącznie o cenach ewidencyjnych, które zarówno przed przeliczeniem, jak i po ewentualnym przeprowadzeniu "przeceny", nie będą dawały informacji o rzeczywistej wartości zbiorów bibliecznych. Denominacja wartości każdej zainwentaryzowanej jednostki bibliotecznej byłaby więc działaniem nieuzasadnionym. Na nową jednostkę pieniężną należy natomiast przeliczyć wartość całego majątku biblioteki, czyli wartość zbiorów bibliecznych zgodnie z Art.4 ustawy o denominacji złotego i § 9 Instrukcji Ministra Finansów w sprawie dotychczasowych zasad prowadzenia rachunkowości do przepisów ustawy o denominacji złotego.

Wartość majątkowa biblioteki to przecież wartość całego zbioru bibliotecznego, a nie wartość pojedynczej książki. Dlatego też Ministerstwo Kultury i Sztuki - Departament Upowszechniania Kultury, kierując się względami prawnymi, merytorycznymi i ekonomicznymi, zaleca stosowanie II wariantu przeprowadzenia denominacji wartości zbiorów bibliecznych (patrz: pismo MKiS - DUK VIII - 5113-1/95/).

Z prasy fachowej, jak do tej pory, niewiele możemy się dowiedzieć o praktycznych działaniach w sprawie denominacji inwentarzy. Trzy artykuły zamieszczone w "Poradniku Bibliotekarza" podają tylko ogólne wskazówki,

nie mniej jednak należy zapoznać się z ich treścią:

1. Denominacja w inwentarzach? - W.Wasilewska (Poradnik Bibliotekarza nr 11/12 z 1994 r.)
2. Denominacja w bibliotece - B.Howorka (Poradnik Bibliotekarza nr 1 z 1995 r.)
3. Ważne w sprawie denominacji (Poradnik Bibliotekarza nr 3 z 1995 r.)

Aby usprawnić i ujednoczyć postępowanie bibliotekarzy w sprawie denominacji proponuję do wykorzystania kilka wskazówek dotyczących dokumentacji zbiorów.

Księgi inwentarzowe

1. Uzgodnienia wartości zbiorów bibliotecznych na dzień 31 grudnia 1994 r. z kontem syntetycznym i analitycznym dokonuje się w starych złotych.
 - * konto syntetyczne wykazuje wartość zbiorów bibliotecznych wszystkich bibliotek sieci mbp, migbp, gbp lub działów, oddziałów itp. biblioteki o rozbudowanej strukturze organizacyjnej, np. wbp.
 - * konto analityczne wykazuje wartość zbiorów bibliotecznych poszczególnych bibliotek sieci mbp, migbp, gbp lub działów, oddziałów itp. biblioteki o rozbudowanej strukturze organizacyjnej, np. wbp.
2. Od dnia 1 stycznia 1995 r. wartość kont syntetycznych i analitycznych należy przeliczyć na nową jednostkę pieniężną. Oznacza to, że wszystkie informacje sumaryczne o ewidencyjnej wartości zbiorów bibliotecznych muszą być określone wg nowej wartości złotego. Na sumaryczną wartość zbiorów składa się wartość poszczególnych ksiąg inwentarzowych. Proponuję, aby wspólnie ze skarbnikiem urzędu lub własną księgowością dokonać przeliczenia wartości poszczególnych ksiąg inwentarzowych ze starych złotych na nową jednostkę pieniężną. Każda księga inwentarzowa po przeliczeniu winna zawierać informację o treści:

Wartość zaewidencjonowanych zbiorów w księdze inwentarzowej nr¹⁾ wynosi po denominacji złotego zł i gr²⁾

.....
pieczęć i podpis

dyr. - kier. biblioteki

data

.....
pieczęć i podpis

gł. księgowego

¹⁾ wpisać rodzaj zbioru: książek, płyt, taśm, przezroczy, map itp.

²⁾ wpisać pierwszy lub kolejny numer księgi inwentarzowej

Rejestry ubytków

i) Procedura denominacji wartości materiałów wycofanych ze zbiorów bibliotecznych polegać będzie na przeliczaniu tej wartości podanej w starych złotych na nową jednostkę pieniężną w uzgodnieniu ze skarbnikiem urzędu lub własną księgowością. Proponuję, aby w rejestrach ubytków, po ostatnio wpisanej pozycji, dokonać podkreślenia i podsumowania wartości poszczególnych protokołów ubytku w celu uzyskania ogólnej wartości materiałów wycofanych ze zbiorów bibliotecznych.

Po denominacji dokonać wpisu:

Wartość ogółem wycofanych ze zbiorów
wynosi po denominacji zł i gr²⁾

.....
pieczęć i podpis

dyr. - kier. biblioteki

data

.....
pieczęć i podpis

gł. księgowego

wpisać rodzaj zbiorów: książek, płyt, taśm, przezroczy itp.

Nabytki po 31 grudnia 1994 r.

1. Zakup zbiorów:

- a) wprowadzając do inwentarza bibliotecznego zbiory wydane w 1995 r. nie musimy dokonywać denominacji ich wartości (ceny), ponieważ są one wycenione w nowej jednostce pieniężnej,
- b) wprowadzając do inwentarza bibliotecznego zbiory wydane przed 1 stycznia 1995 r. zobowiązani jesteśmy do przeliczenia ich wartości (ceny) podanej w starej walucie na nową jednostkę pieniężną, np.

Cena książki w starych złotych	Cena książki w nowych złotych
67.500.	6.75.
122.840.	12.28.
185.850.	18.59.
210.870.	21.09.
25.000.	2.50.
5.000.	0.50.
Ogółem wartość 617.060	Ogółem wartość 61.71

2. Dary, wymiana:

- a) jeśli do inwentarza bibliotecznego wprowadzamy po 31 grudnia 1994 r. zbiory pozyskane w formie daru, zwrotu za zagubione i zniszczone lub innej to:
- dla zbiorów wydanych przed 1 stycznia 1995 r. sporządzamy osobny dowód wpływu wpisując do niego cenę w starych złotych i cenę po

denominacji w nowej jednostce pieniężnej, np.:

L.p.	Autor - tytuł	Cena w starych złotych	Cena w nowych złotych
1.	J.I.Kraszewski - Macocha	28.200.	2.82.
2.	Słownik poprawnej polszczyzny	680.000.	68.00.
3.	J.Heller - Paragraf 22	92.000.	9.20.
	Ogółem wartość	800.200.	80.02.

- dla zbiorów wydanych po 1 stycznia 1995 r. sporządzamy także oddzielny dowód wpływu. Nie przeprowadzamy denominacji ich wartości, ponieważ są one wycenione w nowej jednostce pieniężnej.

Ubytki

1. Protokoły ubytków, obejmujące zbiory wprowadzane do inwentarzy bibliotecznych prze 1 stycznia 1995 r. należy sporządzić według wartości (ceny) odnotowanej w księgach inwentarzowych, tj. w starych złotych. Dopiero wartość całego protokołu podlega denominacji, czyli przeliczeniu na nową jednostkę pieniężną. Proponuję, aby protokół opatrzyć uwaga:

"Wartość ogółem wycofanych *ujętych
w protokole wynosi po denominacjizł igr"

.....
data

.....
pieczęć i podpis
dyr. - kier. biblioteki

.....
podać rodzaj zbiorów: książek, płyt, taśm, przezroczy itp.

Przykład:

z przeniesienia 681.253

28.	Ekologia dla wszystkich	54.850.
29.	J.Tuwim - Wybór wierszy	18.700.
30.	J.Heller - Ostatni rozdział	128.000.
	ogółem wartość	882.803.
	Wartość ogółem wycofanych książek ujętych w protokole wynosi po denominacji 88 zł i 28 gr	
 data pieczęć i podpisy dyr.-kier. biblioteki

2. Protokoły ubytków obejmujące zbiory wprowadzone do inwentarzy bibliotecznych po 31 grudnia 1994 r. sporządza się według nowej jednostki pieniężnej czyli wartości (ceny) odnotowanej w księgach inwentarzowych.
3. Nie powinny być ujęte w jednym protokole ubytków zbiory wprowadzone do inwentarzy bibliotecznych przed i po 1 stycznia 1995 r., ponieważ mieliśmy wówczas do czynienia z wartościami (cenami) wyrażonymi w starej i nowej walucie. W takim przypadku należy sporządzić osobne protokoły ubytków:
 - jeden dla zbiorów zaewidencjonowanych przed 1 stycznia 1995 r. (przypominam o denominacji ogólnej wartości książek ujętych w protokole),

- drugi dla zbiorów zaewidencjonowanych po 31 grudnia 1994 r. Ogólna wartość tego protokołu nie podlega denominacji, ponieważ wszystkie jednostki wprowadzone do inwentarzy są wycenione i zainwentaryzowane w nowej jednostce pieniężnej.

Przy okazji przypominam, iż dla ubytków powstałych z jednej określonej przyczyny sporządza się oddzielny dowód ubytku, a mianowicie:

- oddzielny protokół ubytku dla zbiorów wycofanych drogą selekcji,
- oddzielny protokół ubytku dla zbiorów niezwróconych przez czytelników,
- oddzielny protokół ubytku dla zbiorów zniszczonych, dekompletów,
- oddzielny protokół dla książek nieodnalezionych w czasie kontroli zbiorów itd.

Kontrola zbiorów - braki

1. Braki względne wynikiem w czasie kontroli zbiorów mogą dotyczyć jednostek wprowadzonych do inwentarzy bibliotecznych przed i po 1 stycznia 1995 r. W takim przypadku należy sporządzić dwa protokoły braków względnych:

- jeden dla braków, którymi są zbiory zainwentaryzowane przed 1 stycznia 1995 r. Ogólną wartość wykazanych braków należy zdenominować.
- drugi dla braków, którymi są zbiory zainwentaryzowane po 31 grudnia 1994 r. Ogólna wartość takiego protokołu nie podlega denominacji, ponieważ jednostki ewidencyjne wykazane jako braki zostały wycenione i odnotowane w inwentarzach bibliotecznych w nowej jednostce pieniężnej.

2. Taki sam sposób postępowania obowiązuje w przypadku braków bezwzględnych, choć istnieje małe prawdopodobieństwo, aby wśród aktualnych braków bezwzględnych znalazły się zbiory wprowadzone do inwentarzy bibliotecznych po 31 grudnia 1994 r.

Roszczenia biblioteki

Wszelkie roszczenia biblioteki z tytułu zwrotu ekwiwalentu za materiały zniszczone lub nie zwrócone przez czytelnika należy określać według ustalonej w bibliotece rzeczywistej wartości poszczególnych jednostek ewidencyjnych w nowej jednostce pieniężnej:

- dla jednostek wprowadzonych do inwentarzy bibliotecznych po 31 grudnia 1995 r. podstawą roszczenia będzie odnotowana w nim wartość (cena),
- dla jednostek wprowadzonych do inwentarzy bibliotecznych przed 1 stycznia 1995 r. podstawą roszczenia będzie zdenominowana wielokrotność wartości (ceny) ustalona regulaminem bibliotecznym lub aktualna wartość na rynku księgarskim w nowej jednostce pieniężnej.

Roszczenia z tytułu braków bezwzględnych zawinionych ustala się również wg powyższych wskazówek.

Reasumując powyższe wskazówki zwracam uwagę bibliotekarzy na uwzględnienie w swojej pracy kilku wniosków natury ogólnej:

1. Jeśli biblioteki nie dokonały do tej pory denominacji wartości zaewidencjonowanych i wycofanych materiałów bibliotecznych będą musiały przeprowadzić taką operację w najbliższym czasie, ponieważ uzgodnienie wartości zasobów bibliotecznych na dzień 31 grudnia 1995 r. będzie musiało być dokonane w nowej jednostce pieniężnej.
2. Wszelkie nabytki uzyskane przez bibliotekę po dniu 31 grudnia 1994 r. w wyniku zakupu, daru, wymiany lub uzyskane w innej formie - muszą być zaewidencjonowane w nowej jednostce pieniężnej zgodnie z wartością uwidocznioną w dowodzie nabytku lub muszą stanowić wynik wyceny określający rzeczywistą wartość nabytku w chwili pozyskania.
3. Wszystkie zapisy w dokumentacji gromadzenia zbiorów muszą być dokonane po 31 grudnia 1994 r. w nowej jednostce pieniężnej.
4. Wszystkie zapisy w dokumentacji ubytków, począwszy od dnia 1 stycznia 1995 r. muszą być dokonane w nowej jednostce pieniężnej.

5. Wszelkie roszczenia biblioteki należy od dnia 1 stycznia 1995 r. określać według rzeczywistej wartości jednostki ewidencyjnej w nowych złotych.

Zawarte w artykule sugestie na pewno nie rozwiążą wszystkich problemów związanych z denominacją w bibliotece. Wszyscy z niecierpliwością będziemy oczekiwać od Ministerstwa Kultury i Sztuki przygotowania rzetelnych i bezwariantowych podstaw prawnych denominacji inwentarzy bibliotecznych. Dotychczasowe dwa warianty rozwiązania tego problemu są tylko propozycją i wprowadziły już niejednorodność postępowania.

Mam nadzieję, że tych kilka wskazówek chociaż w części pomoże bibliotekarzom dokonać denominacji inwentarzy unikając poważniejszych błędów.

Raczyńska-Parys Joanna

Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu

NASZ "SALON LITERACKI"

W maju 1994 roku Miejska Biblioteka Publiczna wystąpiła z inicjatywą organizowania spotkań autorskich z przedstawicielami opolskiego środowiska literackiego.

Do tej pory odbyło się ich dziesięć, wszystkie zorganizowane w Filii nr 4 przy pl.J.Piłsudskiego w Opolu. W kameralnych warunkach spotykają się twórcy i czytelnicy oraz pracownicy Uniwersytetu Opolskiego, radia, prasy i telewizji. Jest właściwie stałe grono, a czytelnia biblioteki stała się miejscem dyskusji i spotkań, gdzie przy kawie, herbacie i skromnym poczęstunku można podyskutować o literaturze, wysłuchać tekstów, wymienić poglądy. Status spotkań jest wysoki, o czym świadczy między innymi rosnąca liczba sympatyków, od 12 osób na pierwszym spotkaniu do około 60 obecnie.

Przed każdym spotkaniem drukowane są plakaty oraz imienne zaproszenia wysyłane lub doręczane przez organizatorów, często przy tej okazji powstają także druki zawierające informacje o bohaterze spotkania.

Cykl rozpoczęło spotkanie z Ireną Wyczółkowską, polską poetką, która przedstawiła niepublikowane dotąd wiersze oraz teksty z wydanych tomików.

Kolejnym zaproszonym poetą był Jacek Podsiadło, autor kilkunastu tomików wierszy, laureat ogólnopolskiej nagrody "Brulionu", pracownik Rozgłośni Polskiego Radia w Opolu. Poeta rozdał własne teksty i poprosił, aby je czytać w milczeniu, jednak sprowokowany przez uczestników

spotkania sam zapoznał przybyłych ze swoimi najnowszymi utworami, także tymi, które nie były przeznaczone do druku. Burzliwe spotkanie z kontrowersyjną poezją Jacka Podsiadły miało przełamać pewne konwencje i schematy.

Trzeci wieczór zorganizowano z Pawłem Marcinkiewiczem, poetą młodej generacji, studentem, publikującym w Krakowie i Londynie. Marcinkiewicz czytał własne utwory, każdy z nich krótko komentując.

Wszystkie spotkania prowadzone były przez pracownicę biblioteki, która na początku przedstawiała sylwetkę autora, a następnie kierowała dyskusją i przebiegiem spotkania.

Bohaterem kolejnego wieczoru był Jan Goczoł. To spotkanie poprowadzone w zupełnie odmiennej konwencji, zorganizowane zostało z okazji sześćdziesiątej rocznicy urodzin poety. Prowadzący spotkanie Jan Feusette, przedstawił dorobek poetycki, opowiedział o życiu autora przytaczając liczne anegdoty. Wielu z przybyłych gości podzieliło się wspomnieniami i refleksjami dotyczącymi twórczości Jana Goczoła. Sam bohater, niezwykle wzruszony, czytał swoje wiersze, mówił o sobie i trudnościach w przystosowaniu się do nowego miejsca, którym było dla niego Opole.

W grudniu odbył się wieczór poezji i wspomnień poświęcony niedawno zmarłemu twórcy opolskiemu Markowi Jodłowskiemu. Wieczór był prowadzony przez Jana Feusette'a, który mówił o literackich początkach poety, o jego zasługach dla opolskiej kultury. Teksty Marka Jodłowskiego czytał aktor Wiesław Sierpiński.

Nowy rok rozpoczęło spotkanie z Aleksandrem Migo, poetą mieszkającym od kilku lat w Opolu, publikującym w "Poezji", "Kulturze", "Życiu Literackim". Spotkanie prowadził Kazimierz Kowalski.

Gościem czytelnicy "Na Cyplu" był także krakowski poeta, związany

z Wydawnictwem Literackim, Krzysztof Lisowski, którego sylwetkę przybliżyła Irena Wyczółkowska.

Marcowym bohaterem spotkania był Kazimierz Kowalski, prozaik, publicysta, autor słuchowisk radiowych. Gospodarz spotkania - dr Adam Wierciński z Uniwersytetu Opolskiego, z humorem przedstawił sylwetkę i dokonania twórcze Kazimierza Kowalskiego. Do późna dyskutowano o literaturze i jej znaczeniu.

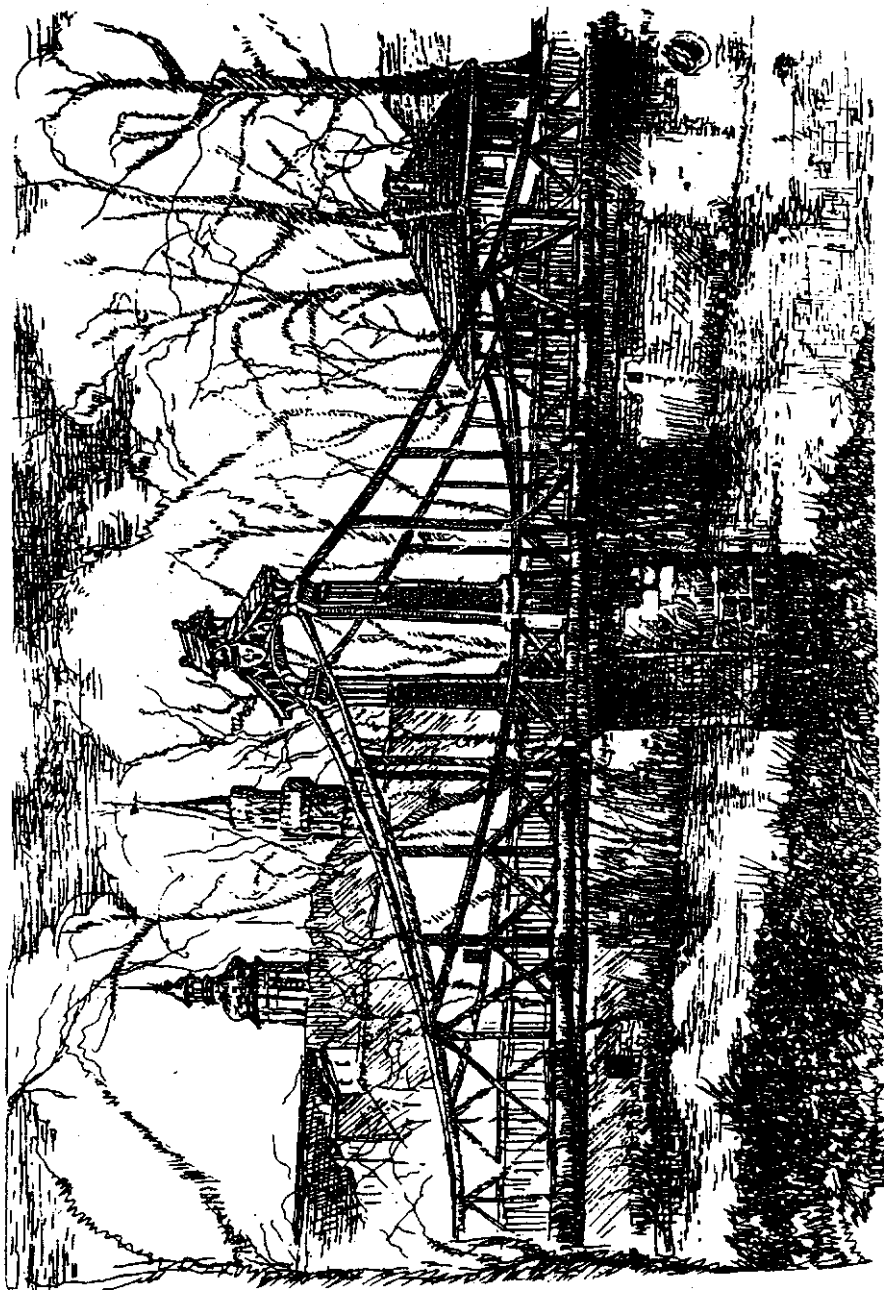
Nieco inny przebieg miało spotkanie poświęcone pamięci prof. Juliusza Aleksandrowicza, wielkiego lekarza i humanisty, zorganizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem Absolwentów Wydziałów Medycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego i firmą Knoll AG. Przybyli, głównie lekarze, dyskutowali o działalności profesora, o jego stosunku do ludzi, do współpracowników. Spotkanie prowadził Harry Duda, współautor książki "U progu medycyny jutra".

Ostatnim przed przerwą wakacyjną było spotkanie z prozaikiem, publicystą, poetą, krytykiem literackim i reportażystą Zbyszko Bednorzem. W roli gospodarza wystąpił Harry Duda, przedstawiając sylwetkę tego tak doskonale znanego Opolanom twórcy. Długo rozmawiano o "ślaskości", temacie często podejmowanym w twórczości Zbyszko Bednorza. Dyskutowali: Jan Goczoł, prof. Franciszek Marek, prof. Stanisław Sławomir Nicieja, dr Adam Wierciński i inni.

Inicjatywa spotkań z twórcami opolskimi będzie kontynuowana po przerwie wakacyjnej, mamy nadzieję na dalszą owocną współpracę z literatami, dziennikarzami i innymi sympatykami imprezy, którzy podsuwają pomysły i służą radą.

Takie imprezy pobudzają nasze opolskie środowisko, każde publiczne spotkanie poety, prozaika z czytelnikami świadczy o aspiracjach danej

społeczności, buduje pewną wspólnotę, a poprzez refleksje i dialog rodzi się forma porozumienia, rodzą się nowe wartości, a tradycja zostaje zachowana. To wszystko biblioteka "Na Cyplu" chce podtrzymać, chcemy chronić to, co w naszym opolskim otoczeniu jest tego warte, jest to także literatura, którą należy propagować, upowszechniać również w formie "salonu literackiego", jak nazwał nasze spotkania Kazimierz Kowalski w jednym z artykułów.

Joanna Czech

Dział Informacyjno-Bibliograficzny

RAFAL WOJACZEK

(zestawienie bibliograficzne)

Rafał Wojaczek, poeta. Urodzony 6.12.1945 r. w Mikołowie. Debiutował w 1965 roku, w pierwszym numerze "Poezji", przedstawiony przez Tymoteusza Karpowicza jako poeta, którego pisanie wierszy ma uleczyć i pomóc mu w ukończeniu studiów. Ta terapeutyczna funkcja twórczości poetyckiej przyćmiła interesujący debiut, ale też rzadko który debiutant stał się przedmiotem tylu kontrowersyjnych ocen, zwłaszcza gdy pisane w stanach depresyjnych wiersze ukazały się w tomach "Sezon" (1969) i "Inna bajka" (1970).

W wierszach Wojaczka odczytywano "tragiczny pęd do samouni-cestwienia", czy wręcz "metaforyczną aluzję do manii samobójczej". Trudne do przyjęcia wiersze stanowiły jedność z gwałtownym życiem poety, drażniącym otoczenie, szokowały drastycznym słownictwem i obrazowaniem (czerpanym zwłaszcza ze sfery fizjologii i erotyki). Zwracały jednocześnie uwagę kunsztem poetyckim i świadomym stosunkiem do tradycji.

Zmarł śmiercią samobójczą 11.05.1971 roku we Wrocławiu.

Twórczość poetycka

1. **Sezon: piosenki: (poezje).** - Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1969. - 74,[2] s.
Rec.: Barańczak S., *Nurt* 1970 nr 1 s. 60 - 61; Błoński J., *Życie Literackie* 1970 nr 34 s. 12; Jankowski Z., *Twórczość* 1970 nr 3 s. 110 - 111; Kierc B., *Kontrasty Odrzańskie* 1970 nr 5 s. 89 - 92; Łukaszewicz J., *Odra* 1969 nr 12 s. 96 - 97; Milczewski-Bruno R., *Nadodrze* 1970 nr 9 s. 14; Rogoziński J., *Poezja* 1970 nr 11 s. 80 - 82
2. **Inna bajka: wiersze ulotne.** - Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1970. - 48,[2] s.
Rec.: Błoński J., *Życie Literackie* 1970 nr 34 s. 12; Cudak R., *Prace Nauk. Univ. Śląskiego. Prace Hist.-Lit.*, Katowice 1978 nr 242 s. 84 - 120; Duk J., *Odgłosy* 1972 nr 21 s. 7; Dyczek E., *Sigma* 1970/71 nr 4 s. 20; Kierc B., *Kontrasty Odrzańskie* 1970 nr 5 s. 92 - 94; Olszewski T., *Kierunki* 1970 nr 32 s. 9; Orski M., *Poezja* 1971 nr 5 s. 89 - 90; *Profile* 1972 nr 2 s. 48 - 50; Waliński M., *Nadodrze* 1970 nr 20 s. 9 - 10
3. **Którego nie było.** [Poezje]. - Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1972. - 52,[1] s.
Rec.: Antkowiak W., *Radar* 1973 nr 1 s. 19; Jankowski Z., *Twórczość* 1973 nr 2 s. 109-110; Kierc B., *Miesięcznik Literacki* 1972 nr 8 s. 127 - 129; Sterna-Wachowiak S., *Nadodrze* 1973 nr 2 s. 9 - 10; Styczeń J., *Regiony* 1973 nr 1/2 s. 111 - 114; *Szpilki* 1972 nr 43 s. 7
4. **Nie skończona krucjata.** [Poezje]. - Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1972. - 128, [4] s.
Wyd. 2. - 1973. - 128,[2] s.
Rec.: Kierc B., *Konfrontacje* 1973 nr 1 s. 11; Skwarnicki M., *Tygodnik Powszechny* 1972 nr 41 s. 6; Smolka I., *Życie Literackie* 1973 nr 19 s. 12, il.; Żurkowski B., *Opole* 1973 nr 4 s. 21
5. **Utwory zebrane / wstęp Tymoteusz Karpowicz; oprac. Bogusław Kierc.** - Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1976. - 381,[2] s.: il., portr.
Rec.: Dybøl P., *Twórczość* 1977 nr 8 s. 114 - 117; Feusette J., *Opole* 1977

nr 8 s. 26 - 27, il.; Pęczak M., *Nowy Wyraz* 1977 nr 10 s. 90 - 96;
Polanowski T., *Nadodrże* 1977 nr 25/26 s. 21; Siewierski H., *Życie Lite-
rackie* 1977 nr 35 s. 10, il.; Żółciński T.J., *Fakty* 77 1977 nr 20 s. 7

6. **Poezje wybrane** / wybrał i oprac. Krzysztof Karasek. - Warszawa:
Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, [1983]. - 167, [5] s.
7. **List do nieznanego poety** / wybrał i wstępem opatrzył Stanisław Stabro.
- Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1985. - 134, [1] s.
Rec.: Fostowicz M., *Odra* 1986 nr 5 s. 95 - 97; Jentys M., *Nowe Książki*
1986 nr 6 s. 74; Lebioda D.T., *Życie Literackie* 1986 nr 21 s. 10, il.
8. **Przerosło mnie serce: wybór** / [wybór i posł. Józef Krzyżanowski]. -
Szczecin: "Glob", 1991. - 139, [3] s., il.
9. **Na nucie najwyższej** / wybrał i wstępem opatrzył Bogusław Żura-
kowski. - Warszawa: "Anagram", 1992. - 172, [4] s.

Wiersze w antologiach

1. Almanach młodych / oprac. graf. J. Młodożeniec. Wyd. 1. - Warszawa:
Iskry, 1973. - 560 s.
2. Kierc B.: **Przyboś i**. - Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1976. -
133 s.: tabl.
3. **Kolumbowie i współcześni: antologia poezji polskiej po roku 1939** / oprac.
A. Lam. - Warszawa: Czytelnik, 1972. - 614 s.
4. **Od Staffa do Wojaczka: polska poezja 1939-1985: antologia** / [wybór
Bogdan Drozdowski, Bogdan Urbanowski. T. 1 - 2. - Łódź: Wydaw. Łódzkie,
1988. - 2 t. (690, [2] s.; 707, [1] s.)
5. **Po Wojaczku: antologia poezji polskiej 1971 - 1991** / wybór Kamil Ratynie-

cki. - Warszawa: Dom Księgarski i Wydawniczy Fundacji Polonia sp. z o.o., 1991. - 274 s.

6. Pomosty III: Wrocławski Almanach Młodych / red. L. Isakiewicz, J. Pluta. - Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1973. - 331 s.
7. Wiersze dla Was: antologia polskiej poezji współczesnej / [wybór i przyp.] J.S. Koczewski. - Warszawa: Nasza Księgarnia, 1981. - 171, [5] s.
8. Wiśniewski A.: Współczesna poezja polska: od Różewicza do Wojaczka. - Warszawa: TWP ZG, 1983. - 76 s.

Inna twórczość

1. Cztery listy ... do Bogusława Żurakowskiego. *Poezja* 1978 nr 9 s. 96 - 98
2. Listy do Stanisława Chacińskiego. *Odra* 1977 nr 5 s. 90 - 94

Ważniejsze opracowania o życiu i twórczości Rafała Wojaczka

1. Antologia na 202! Od Iłły do Wojaczka. *Poezja* 1982 nr 11/12, 264 s.
2. Balcerzan E.: (O Wojaczku). *Nurt* 1968 nr 5 s. 28
3. Baranowska M.: Poeta - Wojaczek. *Nowy Wyrzaz* 1973 nr 8 s. 51 - 53
4. Baranczak S.: Rafał Wojaczek. *Metafizyka zagrożenia*. *Odra* 1971 nr 9 s. 39 - 43
5. Biliński R.: Narcyz i Herkules. *Odra* 1980 nr 5 s. 41 - 45
6. Bocian M.: Metoda i poezja. *Nowy Wyrzaz* 1973 nr 8 s. 38 - 46

7. Chaciński S.: Bylem - Rafał. *Opole* 1976 nr 5 s. 16 - 17, 28, il.
8. Chaciński S.: Bylem i podpis: Rafał (powierzchnowy szkic przedwstępny) *Konfrontacje* 1972 lato s. 12 - 13
9. Chaciński S.: Jest jak jest. Wojaczek R. *Konfrontacje* 1972 lato s. 12
10. [Chrzanowski M.] (M.C.) *Student* 1977 nr 7 s. 16
11. Cudak R.: "Mogąc pisać wiersze, nie sercem je wyrzynać..." *Nowy Wyras* 1976 nr 9 s. 103 - 110
12. Czopik J.: Rafał Wojaczek 1945 - 1971. *Tygodnik Kulturalny* 1971 nr 25 s. 7
13. Derdowski K.: Kosmos śmierci Rafała Wojaczka. *Nurt* 1985 nr 9 s. 38 - 39
14. Dolecki Z.: Wojaczek i nihilomakabryzm. [Poezja w miesięczniku "Nowy Wyras"]. *Kierunki* 1973 nr 41 s. 12
15. Dybel P.: Erudyci czy sportowcy? Rzecz o najmłodszej poezji. *Więź* 1973 nr 10 s. 75 - 85
16. Dybel P.: Miłość i ciało: dwa sprzeczne zeznania. *Nowy Wyras* 1977 nr 5 s. 71 - 80
17. Dziedzicki Z.: Śmierć zaklęta w słowa. *Fragm. Kierunki* 1981 nr 8 s. 8
18. Fedorowski G.: Chwył językowo-stylistyczny a problemy ekspresywności. *Litteraria* 1986 T.18 s. 113 - 124, rys. tab.
19. Fleischer M.: Modelowy charakter czasoprzestrzeni w liryce [m.in. Rafała Wojaczka]. *Acta Univ. Wratisl. Prace Literackie* 1986 T.26 s. 141 - 161, rys. tab. wyk.

20. [FOSS] J.F.: I Mesjasz może wybić szybę czyli co w cieniu Rafała W.? *Walka Młodych* 1974 nr 18 s. 18; [Polem.] *Szpilki* 1974 nr 20 s. 4
21. Fostowicz M.: Mięso nieśmiertelności. (O poezji Rafała Wojaczka). *Czas Kultury* 1991 nr 9/10 s. 103 - 110, il.
22. Grela K.: "Po drugiej stronie". (W rocznicę śmierci Rafała Wojaczka). *Radar* 1982 nr 4 s. 18 - 19, il.
23. Hofmański T.: Elementy sakralne w poezji Rafała Wojaczka. *Roczniki Humanistyczne* 1982 z. 1 s. 45 - 67
24. Ilków S.: Wojaczek i inni. *Opole* 1978 nr 12 s. 28
25. Jurczak A.: Próba uporządkowania. *Akcent* 1974 nr spec. s. III - VII
26. Jurewicz A.: Zostawił wiersze i legendę. *Czas* 1976 nr 21 s. 26
27. Kaliszewski W.: Rafał Wojaczek - oczyszczenie poezji. *Radar* 1982 nr 5 s. 16 - 17
28. Karasek K.: Czyściec Wojaczka. *Nowy Wyrzaz* 1973 nr 8 s. 47 - 50, il.
29. Karasek K.: "Zaproście mnie do stołu". *Poezja* 1971 nr 12 s. 14 - 23
30. Karpowicz T.: Rafał Wojaczek. *Poezja* 1965 nr 1 s. 65 - 66
31. Karpowicz T.: Sezon na ziemi (fragment większej całości). *Odra* 1973 nr 5 s. 55 - 62, il.
32. Kierc B.: Całość Rafała Wojaczka. *Student* 1972 nr 10 s. 11; sprost. *Tenże, Tamże* nr 12 s. 23; odpow. (KP), *Tamże* nr 12 s. 23
33. Kierc B.: Fenomen: Rafał Wojaczek. *Nowy Wyrzaz* 1973 nr 8 s. 23 - 24
34. Kierc B.: "Przepraszam za nieobecność". *Odra* 1977 nr 5 s. 63 - 66, il.

35. Kierc B.: Rafał Wojaczek. 7 XII 1945 - 11 V 1971. *Student* 1981 nr 11/12 s. 6
36. Kolbus E.: Przypomnienie Wojaczka (w dziesiątą rocznicę śmierci). *Nowy Wyrz* 1981 nr 4 s. 51 - 62
37. Komendant T.: Przywracanie symetrii: o poezji Rafała Wojaczka. *Nowy Wyrz* 1973 nr 8 s. 58 - 65
38. Kornhauser J.: Sezon. *Poezja* 1971 nr 12 s. 7; *Życie Literackie* 1971 nr 25 s. 4
39. Korusiewicz M.: Inna bajka. *Poezja* 1985 nr 7/8 s. 43 - 50, il.
40. Kościelak K.: Nie umiem żyć. *Filipinka* 1995 nr 2 s. 21
41. Kowalewski L.: "Miłość, która obudzi śpiącą w tobie śmierć". Trzy transgresje erotyczne: Mickiewicz - Leśmian - Wojaczek. *Akcent* 1990 nr 4 s. 7 - 27
42. Krasnodębski J.P.: Rozmowa z innym Bogiem. Rozm. Leo A. *Kultura* 1973 nr 10 s. 9
43. Krynicki R.: Rafał Wojaczek. *Poglądy* 1971 nr 15 s. 17, il.
44. Kunda B.S.: Legenda i poezja Rafała Wojaczka. *Poezja* 1973 nr 9 s. 51 - 55
45. Kwiatkowski J.: Felieton poetycki. *Twórczość* 1974 nr 7 s. 138 - 142
46. Lewandowski T.: Okolice innej bajki. *Poezja* 1988 nr 7 s. 87 - 98
47. Łukasiewicz J.: Liryka Rafała Wojaczka. *Kresy* 1991 nr 8 s. 33 - 38
48. Machnicki M.: Dwa zdania. *Nowy Wyrz* 1975 nr 5 s. 93 - 96

49. Maj B.: Najbliższy obcy poeta. *Więź* 1978 nr 11 s. 114 - 120
50. Marx J.: O poezji Rafała Wojaczka. Cz.1. Alkohol powoli wypierał krew z obiegu. *Profile* 1987 nr 9 s. 18 - 19; Cz.2. Życie na granicy klepsydry. Tamże nr 10 s. 24 - 26, il.; Cz.3. Gigantyczny kopulodrom. Tamże nr 11 s. 22 - 24; Cz.4. Samoubóstwienie i samozniszczenie. Tamże nr 12 s. 17 - 18
51. Marx J.: Oltarz na ekstremach. *Kultura* 1986 nr 30 s. 10
52. Marx J.: Polscy poeci przeklęci. *Poezja* 1981 nr 9 s. 66 - 82
53. Mączyńska J.: Uwagi o prozie Rafała Wojaczka. *Ruch Literacki* 1984 z. 4 s. 297 - 304
54. Mentzel Z.: Trzy sezony Rafała Wojaczka. *Polityka* 1977 nr 29 s. 7, il.
55. Mętrak K.: Niebezpieczne legendy. *Radar* 1982 nr 31 s. 23
56. Misiec J.K.: Zjawisko: Wojacek. W trzecią rocznicę śmierci. *Kamena* 1974 nr 9 s. 4 - 5
57. Nyczporowicz J.: Wojacek i inni. *Kontrasty* 1973 nr 6 s. 34 - 35
58. [Nyczek T.] ten: Z wysokości pomnika. *Twórczość* 1973 nr 12 s. 161 - 162
59. Orski M.: Nawet Wojacek. *Opole* 1992 nr 1 s. 38
60. Orski M.: "Wierszem rosne do ciebie". Fenomen Rafała Wojaczka. *Litery* 1973 nr 8 s. 24 - 25
61. Ossowski J.S.: Piosenka o poecie. *Student* 1977 nr 10 s. 8
62. Patrząc z dystansu. [Dyskusja nad tomem poezji Rafała Wojaczka pt. "Utwory zebrane"]. Wypow. Jan Gondowicz [i in.]. *Nowe Książki* 1977 nr 5 s. 1 - 6

63. Piaszczyński P.: Był poeta, co sezony cierpliwie zaklinał. *Kultura* 1981 nr 25 s. 3, 5, il.
64. Pieszczachowicz M.: Poeta i mity. *Miesięcznik Literacki* 1974 nr 2 s. 122 - 125
65. Pluta J.: "Gdy śnię, wierzę że nie było Rafała Wojaczka" (14 głos do nie napisanego eseju o "życiu i twórczości"). *Nowy Wyras* 1973 nr 8 s. 28 - 37, il.
66. Prejs B.: Przeglądając spis wierszy Rafała Wojaczka (czyli kilka słów o tradycji). *Literatura Ludowa* 1992 nr 1 s. 49 - 55
67. Prejs B.: Wokół Wojaczka. *Gazeta Opolska* 1995 nr 96 s. 1,6, il.
68. Prejs B.: Wspólnik. Szkic o "niejakim Wojaczku". *Fragm. Integracje* 1991 cz. 27 s. 46 - 48, il.
69. Pysiak K.: Wrocławski Rimbaud. *Kultura* 1973 nr 24 s. 3, il.
70. Rewers E.: Filozofia ciała w poezji - Rafał Wojaczek. *Sztuka i Filozofia* 1992 T. 5 s. 170 - 181
71. Siedlicki K.: Świat, który gryzie. *Nowy Wyras* 1973 nr 8 s. 54 - 57
72. [Skojewski J.Z.] Hamilton. *Kultura* 1973 nr 39 s. 12
73. Stabro S.: Rafał Wojaczek - dwadzieścia lat później. *Odra* 1993 nr 1 s. 26 - 31, il.
74. Stabro S.: W czyścucu jasnowidzenia. *Twórczość* 1978 nr 7 s. 101 - 121
75. Stolarczyk J.: Metafizyka ocalenia. *Odra* 1978 nr 7/8 s. 58 - 65
76. Styczeń J.: Chaotycznie o Rafale Wojaczku. *Nowy Wyras* 1975 nr 5 s. 89 - 92

77. Szczawiński M.M.: *Mrok. Tak i Nie Śląsk* 1988 nr 10 s. 14 - 20, il.
78. Tbkarz B.: *Wobec cywilizacji mitologii // W: Mit literacki. Od mitu rzeczywistości do zmiany substancji poetyckiej.* - Katowice: Wydaw. "Śląsk", 1983. S.171 - 234
79. Trznadel J.: *Krucjata dziecięca. Odra* 1973 nr 5 s. 51 - 54, il.
80. Więckowski A.: *Wypadek - zbiegowisko. Odra* 1973 nr 5 s. 43 - 49, il.
81. Wolniak H.: *I "on też miał matkę". Nowy Wyrz* 1973 nr 8 s. 25 - 27
82. Wóycicki K.: *Poezja i fakty. Kultura* 1973 nr 7/8 s. 31 - 37
83. Wróblewski B.: *Kartki z dziennika przemysleń. Kamena* 1974 nr 6 s. 8 - 9, il.
84. Wróblewski B.: *Legendy i mody. Polityka* 1983 nr 47 s. 9
85. *Z materiałów biobibliograficznych dotyczących pisarzy zmarłych w r. 1971. Oprac. Józef Chudek. Rocznik Literacki* 1971 s. 647 - 648
86. Zadura B.: *R.W. - zwichnięta symetria. Kamena* 1971 nr 15 s. 4
87. Zwierz M.: *Śladami Rafała Wojaczka [rozmowa z ojcem]. Przegląd Tygodniowy* 1982 nr 19 s. 11
88. Żurkowski B.: *Przeklęty poeta. Opole* 1978 nr 8 s. 25

Wiersze poświęcone Rafałowi Wojaczkowi

1. Bart-Kozłowski Małsylimilian: *Kobiety Rafała Wojaczka. Fakty* 1984 nr 28 s. 9
2. Berkowski Paweł: *Wojaczek. Czas Kultury* 1994 nr 3 s. 60

3. Dunajczyk Zenon: Zapisy (Pamięci R. Wojaczka). *Kamena* 1977 nr 16 s. 6
4. Ferenc Teresa: Psalm z Rafałem Wojaczkiem. *Odra* 1977 nr 5 s. 33 - 34
5. Gostkowski Stanisław: Baudelaire (Pamięci R. Wojaczka). *Nowy Wyras* 1973 nr 8 (Dodatek): Arkusz poetycki nr 1
6. Grabarek Lidia: Co to było? (Pamięci R. Wojaczka). *Kamena* 1975 nr 16 s. 10
7. Hajduga Jerzy: Rafał Wojaczek. Wiersze moje... *Okolice* 1976 nr 2 s. 14 - 15
8. Jankowski Zbigniew: Rafał Wojaczek - w otwarte karty. *Życie Literackie* 1975 nr 2 s. 4
9. Kolbus Edward: Powtórka z Wojaczka (fragment). *Razem* 1982 nr 6 s. 26 - 27
10. Kronhold Jerzy: Kineskop. Pamięci Rafała Wojaczka. *Zwrot* 1971 nr 6 s. 32
11. Kuźmiński Ryszard: To ja byłam ... (Pamięci R. Wojaczka). *Nowy Wyras* 1973 nr 8 s. 130
12. Milczewski-Bruno Ryszard: Pomalu - cmentarz (R. Wojaczkowi). *Nowy Wyras* 1972 nr 1 s. 24 - 25
13. Mocarcki Tadeusz: Na śmierć poety. *Poezja* 1971 nr 12 s. 5
14. Olgasiuk Eugeniusz: Czarny sezon (R. Wojaczkowi). *Regiony* 1972 nr 13/14 s. 68
15. Pytel Joanna: Chciałem dodawać jałmużnę (Pamięci Rafała Wojaczka). *Radar* 1972 nr 1 s. 19; *Tamże* nr 3 s. 19

16. Soldenhoff-Zdrojewski Tomasz: Wojaczek - moja jawa. *Odgłosy* 1974 nr 34 s. 8
17. Stabro Stanisław: Krzesło (Pamięci R.Wojaczka). *Student* 1971 nr 11 s. 6
18. Wyrwa-Krzyżański Tadeusz: Jeszcze inny zakon (Pamięci R.Wojaczka). *Poezja* 1974 nr 1 s. 47
19. Zych Adam: Odskokcznia (Pamięci R.Wojaczka). *Radar* 1972 nr 3 s. 19

Wyszukiwanie informacji na określony temat

Tworzenie zestawień tematycznych

Lekcja biblioteczna dla klasy VII

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Cele: poznawcze:

- przypomnienie zasad opisu bibliograficznego książki i czasopisma
- zapoznanie uczniów ze sposobem sporządzania zestawień tematycznych
- powtórzenie zdobytych wcześniej wiadomości dotyczących informacji bezpośredniej i pośredniej

kształcące:

- nauka właściwego korzystania z warsztatu informacyjno - bibliograficznego biblioteki

wychowawcze:

- utrwalanie nawyku korzystania z dostępnych źródeł informacji
- umacnianie postaw związanych z samokształceniem

Forma zajęć: 1. Wprowadzenie do tematu

2. Rozmowa z uczniami

3. Ćwiczenia w grupach

Metody realizacji: poszukująca, ćwiczeniowa

Pomoce dydaktyczne:

- plansze i foliogramy: "Opis bibliograficzny książki, artykułu w czasopiśmie, rozdziału w książce", "Źródła informacji bezpośredniej i pośredniej"
- wybrane źródła informacji bezpośredniej: encyklopedie, słowniki, kartoteki tekstowe, czasopisma
- źródła informacji pośredniej: katalogi, kartoteki, katalogi wydaw

niezależne czasopisma z recenzjami, przeglądami wydawniczymi.

Tok lekcji:

I. Część wstępna (ok. 10 min.)

1. Rozmowa z uczniami nt. konieczności organizowania warsztatu pracy samokształceniowej i roli zestawień tematycznych w samodzielnej nauce.
2. Przypomnienie uczniom, z jakich źródeł informacji bezpośredniej i pośredniej korzystamy przy opracowywaniu zestawień tematycznych
 - krótkie powtórzenie wiadomości nt. źródeł informacji bezpośredniej: księgozbioru podręcznego, literatury popularnonaukowej, czasopism, kartotek tekstowych.
 - źródeł informacji pośredniej: katalogów, bibliografii, kartotek zagadnieniowych, czasopism z przeglądami książek
3. Przykładowe opracowanie opisu bibliograficznego książki, rozdziału z książki, artykułu z wybranego czasopisma.
4. Podanie i zapisanie tematu lekcji.

II. Część praktyczna - zajęcia w grupach (25 min.)

Rozdanie poleceń na kartach. Część ogólna poleceń jest jednakowa dla każdej grupy:

Korzystając ze znanych ci źródeł informacji bezpośredniej i pośredniej wyszukaj w zbiorach biblioteki materiały na podany niżej temat. Sporządź do każdej pozycji opis bibliograficzny i nazwij źródła informacji, z których korzystałeś. Ułóż tematycznie zebrane materiały.

Grupa I: Higiena układu nerwowego

uwzględnij materiały o ochronie wzroku, słuchu, higienie pracy umysłowej, odpoczynku

wyjaśnij pojęcie : receptor

Grupa II: Kraje skandynawskie

- uwzględnij materiały o położeniu geograficznym państw, ich ludności, gospodarce, atrakcjach turystycznych
- wyjaśnij pojęcie: fiord

Grupa III: Komputery

- uwzględnij materiały o językach informacyjnych, programowaniu, zastosowaniu komputerów
- wyjaśnij pojęcie: BASIC

Grupa IV: Hodowla psów

- uwzględnij materiały o rasach, szkoleniu i żywieniu psów
- wyjaśnij termin: dingo

III. Podsumowanie (10 min.)

1. Przedstawienie przez uczniów wyników poszukiwań
2. Utrwalenie wiadomości poprzez przypomnienie:
 - jakie źródła informacji wykorzystano na lekcji
 - jakie inne źródła informacji znajdujące się poza biblioteką, wskazują materiały, które wykorzystano na lekcji

Literatura:

1. Andrzejewska J.: Przystosowanie czytelnicze i informacyjne. Tablice dla szkół podstawowych. Warszawa 1990
2. Biblioteka szkolna. Red. J. Kudraszew, B. Stabecka, J. Tomaszewska. Cz. 2. Jelenia Góra 1987
3. Lekcje biblioteczne w szkole podstawowej. IV - VIII. Zebrał i oprac. M. Klimek. Szczecin 1980

4. Lekcje biblioteczne. Materiały pomocnicze dla nauczycieli. Oprac. zespół wzytatorów metodyków bibliotek szkolnych. Warszawa 1977

5. Popiela A.: Lekcje biblioteczne z zakresu "Przysposobienia czytelniczego i informacyjnego w klasie I-VIII". Nowy Sącz 1984

6. Sielicka J., Zbierski T.: Przysposobienie czytelnicze i informacyjne. Poradnik dla nauczycieli-bibliotekarzy. Wrocław 1987

Proponowane materiały ćwiczeniowe:

Grupa I: 1. Domowy poradnik medyczny. Warszawa 1989

2. Encyklopedia zdrowia człowieka. Warszawa 1976

3. Fedorowiczowie J. i G.: 500 zagadek o zdrowiu i medycynie. Warszawa 1974

4. Korczak W. C., Leowski J.: Problemy higieny i ochrony zdrowia. Warszawa 1982

Czasopisma: "Jestem" "Wiedza i Życie", "Zdrowie"

Grupa II: 1. Bar R., Doliński A.: Geografia turystyczna. Warszawa 1976

2. Kubiłowicz L.: Kraje skandynawskie. Warszawa 1949

3. Let's Go. Europa 1993/94. Praktyczny przewodnik. Cz. 2. Bielsko-Biała 1993

4. Współczesna Skandynawia. Warszawa 1974

Czasopisma: "Poznaj Świat"

Grupa III: 1. Elementy informatyki. Warszawa 1993

2. Haugg F.: Poznaj swój komputer. Warszawa 1986

3. Krupie R.: Samouczek komputerowy. Kraków 1992

4. Lawrence J. M.: Mała księga komputerów PC. Warszawa 1995

Czasopisma: "Bajtek", "Chip", "Komputer"

Grupa IV: 1. Hajas J., Sarkany P.: Pies - moje hobby. Warszawa 1988

2. Koch-Kostersitz M.: 400 rad dla miłośników psów. Warszawa 1986

3. Milczarek K.: Pies. Warszawa 1990

4. Smyczyński L.: Psy, rasy i wychowanie. Warszawa 1989

Czasopisma: "Mój Pies"

Anna Śliwińska

Dzięk Informacyjno-Bibliograficzny

IV OGÓLNOKRAJOWA NARADA BIBLIOGRAFÓW

7 - 9 czerwca 1995 roku

W siedemnaście lat po Trzeciej Naradzie Bibliografów Instytut Bibliograficzny Biblioteki Narodowej przy udziale Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich zorganizował Czwartą Ogólnokrajową Naradę Bibliografów w Warszawie.

Potrzeba stworzenia dla dyskusji bibliografów bardziej specjalistycznego forum narodziła się już w latach międzywojennych. Dopiero jednak w 1956 roku doszło do jej realizacji podczas Pierwszej Ogólnokrajowej Narady Bibliografów. Poświęcona była ona głównie zagadnieniom obsługi bibliograficznej różnych dziedzin nauki i rozwijającej się wówczas bibliografii zalecającej. Druga narada, zwołana w 1966 roku, stanowiła przegląd dorobku bibliografii polskiej w dwudziestolecu powojennym. Trzecia narada w 1977 roku miała na celu przedstawienie ogólnej charakterystyki stanu bibliografii w Polsce.

Obecna Czwarta Ogólnokrajowa Narada Bibliografów przebiegała pod hasłem "Bibliografia między tradycją a nowoczesnością". O trafności wyboru motta świadczyły liczne do niego odwołania w 28 referatach i komunikatach jakie zostały wygłoszone podczas trzydniowego spotkania. W obradach uczestniczyło około 150 osób, przede wszystkim byli to praktycy zajmujący się pracami bibliograficznymi tworząc bibliografię narodową, bibliografie dziedzin i zagadnień i bibliografie regionalne. Udział wzięli także przedstawiciele instytutów naukowych, bibliotek specjalnych

i Instytutów bibliotekoznawstwa.

Naradę poprzedziły obchody 100 rocznicy urodzin Adama Łysakowskiego, pierwszego powojennego Dyrektora Instytutu Bibliograficznego. 6 czerwca odbyła się sesja jubileuszowa, w czasie której wygłoszono szereg referatów wspomnieniowych, w tym bardzo znaczący autorstwa Anny Migoń z Uniwersytetu Wrocławskiego pt. "Poglądy Adama Łysakowskiego na bibliografię".

Ponieważ nie miejsce tutaj na szczegółowe omówienie narady, a organizatorzy obiecali zadbać o szersze zaprezentowanie zarówno jej przebiegu, jak też wyływających z niej wniosków, ograniczę się tylko do skrótowej relacji.

Pierwszy dzień obrad rozpoczął się od wygłoszenia przez Jadwigę Sadowską referatu pt. "Bibliografia dzisiaj. Rola Instytutu Bibliograficznego". Autorka mówiła m.in. o przeżywającej kryzys bibliografii jako dziedziny nauki i przedmiotu kształcenia akademickiego, a także odniosła się do tradycji i nowoczesności w praktyce bibliograficznej. W dalszej części zastanawiała się przede wszystkim nad przyszłą rolą kierowanego przez siebie Instytutu Bibliograficznego.

Na uwagę zasługiwał kolejny referat "Szanse i zagrożenia współczesnej bibliografii narodowej" autorstwa Krystyny Ramlau-Klekowskiej i Barbary Karmań. Zwrócono w nim uwagę na decydującą o stanie bibliografii na świecie i w Polsce rolę czynników zewnętrznych politycznych i ekonomicznych. Stan prac normalizacyjnych i racjonalność podejmowanych w normalizacji ustaleń przedstawiła Alina Grochowska informując jednocześnie o mających się ukazać w najbliższym czasie nowych normach z dziedziny bibliotekarstwa.

Teoretyczny referat nt. bibliografii jako przedmiotu i narzędzia badań

naukowych wygłosiła Marta Skalska-Złat z Uniwersytetu Wrocławskiego podkreślając znaczenie związków bibliometri i bibliografii szczególnie w doskonaleniu opisu bibliograficznego.

Dwa kolejne referaty wygłoszone w tym dniu to: Konrada Zawadzkiego "Bibliografia czasopism polskich. Stan obecny. Perspektywy" i Lucjana Bilińskiego "Stan bibliografii regionalnej w Polsce". W tym ostatnim autor podjął się, na podstawie ankiety przeprowadzonej w wojewódzkich bibliotekach publicznych, określenia stanu prac na bibliografiami regionalnymi w poszczególnych bibliotekach. Poruszył problem terminowości ukazywania się kolejnych tomów, stopnia ich wykorzystania, kosztów druku, nakładu, nowych metod opracowania i wydawania bibliografii, dzięki m.in. zastosowaniu technik komputerowych. Referat ten wzbudził duże emocje i długotrwałą dyskusję.

Kolejny dzień narady przyniósł wiele ciekawych wystąpień pracowników Instytutu Bibliograficznego. Do bardzo szczegółowych problemów dotyczących stanu i potrzeb bibliografii narodowej nawiązano w 6 komunikatach warsztatowych, zreferowanych przez przedstawicieli redakcji poszczególnych członów tejże bibliografii.

Na szczególną uwagę zasługiwał komunikat Barbary Boruckiej, w którym autorka przybliżając kulisy redakcji "Przewodnika Bibliograficznego" zwróciła uwagę na problemy z jakimi spotyka się bibliograf opracowujący współczesną produkcję wydawniczą, m.in. fenomen "książki pirackiej", kompletność "Przewodnika Bibliograficznego" w stosunku do faktycznej liczby wydawanych książek w kraju, lekceważący stosunek nowych wydawców do funkcjonującego prawa o egzemplarzu obowiązkowym, zakłamywanie danych na karcie tytułowej i wielu jeszcze innych sprawach wpływających na jakość i wiarygodność tego najważniejszego członu bibliografii narodowej.

Nieoczekiwana krytykę obecnych wzbudził komunikat Anny Giedroyć-Kwiatkowskiej o stanie, problemach i perspektywach "Bibliografii Zawartości Czasopism". Nie zaakceptowano najnowszych rozwiązań przyjętych w opisie bibliograficznym BZCZ, ostrej analizie poddano dobór tytułów czasopism i stosowane w redakcji selekcje. Za naganną uznano rezygnację z opracowania najpoczytniejszych ogólnopolskich gazet, postulując w dyrekcji BN spowodowanie jak najszybszych zmian.

Omawiając stan prac w pozostałych redakcjach Instytutu Bibliograficznego autorki komunikatów szeroko mówiły o wkraczającej do prac wydawniczych komputeryzacji, ale również zwracały uwagę na problem dużej fluktuacji kadr i odchodzenia specjalistów najwyższej klasy do innych zawodów.

W godzinach popołudniowych tego samego dnia rozpoczęły się obrady w sekcjach: bibliografii regionalnej i bibliografii dziedzin i zagadnień. W sekcji bibliografii regionalnych najwięcej kontrowersji wzbudził komunikat Cecylii Gałczyńskiej "Bibliografia terytorialna od projektu w roku 1978 do rzeczywistości roku 1995". Krytyczne opinie wobec terażniejszości i radykalne propozycje autorki w kwestii nazewnictwa przyjętego dla tego typu bibliografii wywołały najwięcej głosów polemicznych w dyskusji. Pozostałe komunikaty dotyczyły metodyki bibliografii regionalnej, problemów normalizacji oraz relacji zachodzących między bibliografią narodową a bibliografią regionalną.

W sekcji bibliografii dziedzin i zagadnień referujący dokonali analizy dorobku bibliografii poszczególnych obszarów wiedzy. Naświetlonych zostało szereg trudności metodycznych, personalnych i finansowych z jakimi borykała się na co dzień redakcje takich bibliografii specjalnych jak: Polska Bibliografia Bibliologiczna, bibliografie literackie, Bibliografia Historii Polskiej, Polska Bibliografia Lekarska, Bibliografia Polskiego Piśmiennic-

twa Rolniczego i bibliografie starych druków.

Trzeci dzień obrad w całości poświęcony był nowoczesności w bibliografii i informacji naukowej. Wymowa wszystkich wygłoszonych referatów i komunikatów była jednoznaczna: w jaki sposób odnaleźć się w środowisku z informatyzowanym, by coraz lepiej obsługiwać użytkowników, by dojść do sytuacji, w której przeszukiwanie bibliograficznych baz danych na nośnikach elektronicznych będzie się odbywało w dobrze rozpoznanym środowisku serwisów bibliograficznych, bez ograniczeń środkami finansowymi, sprzętem, barierami natury psychologicznej.

Narada bibliografów zakończyła się ożywioną, częstokroć polemiczną dyskusją. Wśród licznych głosów nie zabrakło wypowiedzi ciekawych, było kilka nowych akcentów, ale większość dyskutantów podnosiła problemy doskonale znane niemniej bardzo istotne.

Ostatnim akordem bogatego programu narady, dobrze zorganizowanej, z wielką dbałością o jej uczestników, było odczytanie propozycji wniosków, które w wersji roboczej, zostały przejęte przez zebranych, a komisję wnioskową upoważniono do ich dopracowania i przedstawienia w formie ostatecznej do publikacji i przesłania instytucjom i osobom mogącym pomóc w ich realizacji.

W końcowym wystąpieniu przewodniczącej obrad - J. Sadowskiej, na podkreślenie zasługuje obietnica, iż doloży starań, aby kolejne narady bibliografów odbywały się przynajmniej co trzy lata.

NOWOŚCI O ŚLĄSKU OPOLSKIM

(wybór książek zakupionych przez WBP w Opolu do księgozbioru śląskiego)

Borzemski Edmund: Obok milczenia. [Poezje] / red. Harry Duda. - Opole: "Wers", 1995. - 64 s. (Publikacja nr 37)

Edmund Borzemski debiutował jako poeta w 1987 roku. Pierwszy tomik poetycki pt. "Podzielnym się słowem" ukazał się w 1992 r. Autor drukował swoje wiersze w "Piśmie Literacko-Artystycznym", "Zdaniu", "Opolu". W 1995 roku został przyjęty w poczet członków opolskiego oddziału ZLP.

Glensk Joachim: Diariusz prasy polskiej na Śląsku: tom II - 1945 - 1989. - Opole: Wydaw. Inst. Śląski, 1994. - 295 s.

W numerze 4/94 naszego kwartalnika prezentowaliśmy tom pierwszy diariusza obejmujący historię polskiego czasopiśmiennictwa na Śląsku do 1945 roku. Autor skrupulatnie odnotowuje momenty zakładania i likwidacji periodyków oraz fluktuacje nakładów. Dzięki temu publikacja w sposób istotny wzbogaca wiadomości dotyczące prasy bezdebitowej w latach osiemdziesiątych.

...Póki my żyjemy: materiały sesji popularnonaukowej zorganizowanej w Opolu 15 października 1994 roku w 50.rocznicę akcji "Burza" i powstania warszawskiego / pod red. Michała Lisa. - Opole: Wydaw.Inst.Śląski, 1995. - 93,[1] s. - Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Oddział w Opolu

Na Opolszczyźnie wielu Polaków włączyło się w ruch konspiracyjny w szeregach Armii Krajowej. Swoimi wspomnieniami dzielili się w czasie sesji uczestnicy tego ruchu: Zbyszko Bednorz, Władysław Fila, Mieczysław Kondera, Adolf Warzok i in.

Scheitza Roch: Kronika parafii Dobrzeń Wielki. - Dobrzeń Wielki: [b.w.], 1994. - 118 s.

Kronika jest drugim wydaniem pracy księdza Rocha Scheitzy. Jest ona nie tylko świadectwem religijnego życia parafii, ale również historii ziemi dobreńskiej: Dobrzeń Wielkiego i Małego, Kup, Ładzy, Brzezia. Z parafii Dobrzeń Wielki pochodzi niemała liczba kapłanów, zakonników, których imiona na trwałe wpisały się w dzieje Śląska m.in. sam autor, ks. Fiecek, ks. Reginek, o.Pogrzeba, o.Gabriel. Praca ks. Scheitzy oparta jest na źródłach archiwalnych, dzięki czemu jest książką historyczną o walorach naukowych.

Senft Stanisław: Gospodarcze i społeczne skutki polityki uprzemysłowienia Śląska Opolskiego w latach 1950 - 1955. - Opole: Wydaw. Inst. Śląski, 1995. - 271 s.: tab. bibliogr.

Praca poświęcona jest głównym problemom i przemianom zachodzącym w przemyśle województwa opolskiego. Autor omówił podstawowe gałęzie przemysłu: maszynowego, materiałów budowlanych, spożywczego, chemicznego, papierniczego, hutniczego, lekkiego i in. Jeden z rozdziałów poświęcił warunkom bytowym pracowników, polityce kadrowej w zakładach pracy oraz degradacji środowiska naturalnego.

Soroczyński Tadeusz: Czas pstrąga. [Poezje]/red. Harry Duda. - Opole: "Wers", 1995. - 58 s. (Publikacja nr 38)

Tadeusz Soroczyński jest znanym opolskim animatorem kultury, działaczem społecznego ruchu kulturalnego. Debiutował wierszem w "Trybunie Opolskiej" w 1961 roku. Wydał kilka tomików poezji, m.in. "Blżej sadu", "Sploty", "Krajobraz serdeczny", "Bruzdy", "Moja miłość. moje skrzypce".

Swierec Walter: Turawa w fotografii Macieja Maciucha. - Opole: Wydaw. Inst. Śląski, 1995. - 35. [38] s.: il.

Album zawiera kilkadziesiąt kolorowych zdjęć tworząc panoramiczny obraz ziemi turawskiej. Dwujęzyczny tekst ograniczony został do najbardziej znanych faktów historycznych i wydarzeń z życia gminy w dzisiejszych granicach administracyjnych.

Anna Śliwińska

Dział Informacyjno-Bibliograficzny

KALENDARZ ROCZNIC I OBCHODÓW
Przedstawiamy wybór rocznic, akcji i obchodów
na IV kwartał 1995 roku

PAŹDZIERNIK

1 X

Międzynarodowy Dzień Muzyki

(ustanowiony w 1975 r. z inicjatywy
Międzynarodowej Rady Muzyki)

1 X

Międzynarodowy Dzień Lekarza

(obchodzony od 1984 r.)

/25/ **6 X 1970**

Zm. **Julian Przyboś**, jeden z
twórców nowej epoki w dziejach poezji
polskiej; (ur. 5 III 1901)

/50/ **7 X 1945**

W Teatrze Miejskim w Opolu
wystawiono "Zemstę" A. Fredry. Było
to pierwsze polskie przedstawienie w
wyzwolonym mieście

/85/ **8 X 1910**

Zm. **Maria Konopnicka**, poetka, no-
welistka i tłumaczka, autorka utworów
dla dzieci; (ur. 23 V 1842)

/50/ **8 X 1945**

Ur. **Ewa Lipska**, poetka, autorka
czterech tomików wierszy oraz
wyboru poezji "Dom spokojnej
młodości"

10 X

Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego

/110/ **11 X 1885**

Ur. **Francois Mauriac**, pisarz
francuski, laureat Nagrody Nobla w
1952 r.; (zm. 1 IX 1970)

16 X

Światowy Dzień Wyżywienia
(ustanowiony w 1981 r. przez ONZ
ds Wyżywienia i Rolnictwa FAO)

/5/ **17 X 1990**

Zm. **Stanisław Chaciński**, opolski
poeta i dziennikarz; (ur. 3 IV 1936)

/170/ **22 X 1825**

Ur. **Karol Miarka**, działacz,
nauczyciel, pisarz, wydawca, działacz
społeczny; (zm. 15 VIII 1882)

/10/ **23 X 1985**

Zm. **Tadeusz Hołuj**, pisarz i poeta.
(ur. 23 XI 1916)

/50/ **24 X 1945**

Zapoczątkował swą działalność *Teatr
Miejski im. J. Słowackiego w Opolu*

24 X

Światowy Dzień ONZ

/70/ 24 X 1825

Ur. **Johann Strauss** (syn), austriacki kompozytor, mistrz operetki wiedeńskiej; (zm. 3 VI 1899)

LISTOPAD

/45/ 2 XI 1950

Zm. **George Bernard Shaw**, angielski dramaturg, krytyk, laureat Nagrody Nobla w 1925 r.; (ur. 26 VII 1856)

/25/ 3 XI 1970

Zm. **Władysław Jan Grabski**, pisarz i historyk; (ur. 25 X 1901)

/110/ 10 XI 1885

Ur. **Zofia Nałkowska**, pisarka; (zm. 17 XII 1954)

/130/ 10 XI 1865

Ur. **Władysław Umiński**, powieściopisarz; (zm. 3 XII 1954)

-25/ 14 XI 1970

Powstało *Opalskie Towarzystwo Kulturalno-Oświatowe*

/100/ 15 XI 1895

Ur. **Antoni Słonimski**, poeta, dramaturg, krytyk, felietonista; (zm. 4 VII 1976)

/90/ 15 XI 1905

Ur. **Leopold Buczkowski**, pisarz, grafik; (zm. 27 IV 1989)

/90/ 17 XI 1905

Ur. **Adam Ważyk**, poeta, prozaik, eseista i krytyk, tłumacz; (zm. 13 VIII 1982)

/10/ 17 XI 1985

Zm. **Ryszard Dobrowolski**, poeta, prozaik, publicysta; (ur. 14 III 1907)

/70/ 20 XI 1925

Zm. **Stefan Żeromski**, pisarz, społecznik, moralista; (ur. 14 X 1864)

/85/ 20 XI 1910

Zm. **Lew Tokstoj**, rosyjski pisarz i myśliciel; (ur. 9 IX 1828)

/120/ 24 XI 1875

Ur. **Xawery Dunikowski**, wybitny rzeźbiarz i malarz; (zm. 26 I 1964)

/140/ 26 XI 1855

Zm. **Adam Mickiewicz** jeden z najwybitniejszych poetów polskiego romantyzmu; (ur. 24 XII 1798)

/100/ 27 XI 1895

Zm. **Aleksander Dumas** (syn), powieściopisarz i dramaturg francuski; (ur. 28 VII 1824)

/150/ 27 XI 1845

Ur. **Walery Przyborowski**, pisarz, historyk, autor popularnych powieści dla młodzieży; (zm. 13 III 1913)

/160/ 30 XI 1835

Ur. **Mark Twain**, amerykański pisarz, znany humorysta, autor książek głównie dla dzieci i młodzieży; (zm. 21 IV 1910)

GRUDZIEN

/70/ 5 XII 1925

Zm. **Władysław Reymont** wybitny pisarz, laureat Nagrody Nobla w 1925r.; (ur. 7 V 1867)

/50/ 6 XII 1945

Ur. **Rafał Wojacek**, poeta; (zm. 11 V 1971)

/5/ 8 XII 1990

Zm. **Tadeusz Kantor**, malarz, grafik, twórca i reżyser teatru "Cricot 2"; (ur. 16 IV 1915)

/10/ 9 XII 1985

Zm. **Ireneusz Iredyński**, poeta, prozaik, dramaturg; (ur. 4 VI 1939)

10 XII

Dzień Walki z Rasizmem, Ksenofobią i Nietolerancją

10 XII

Międzynarodowy Dzień Praw Człowieka

/80/ 19 XII 1915

Ur. **Edith Piaf**, wybitna piosenkarzka francuska; (zm. 11 X 1963)

/40/ 22 XII 1955

Zm. **Jan Łangowski**, zasłużony redaktor pism polskich na Górnym Śląsku, m.in. "Nowin Codziennych" w Opolu; (ur. 4 II 1904)

/70/ 28 XII 1925

Zm. **Siergiej Jesienin**, wybitny poeta rosyjski; (ur. 3 X 1895)

/90/ 31 XII 1905

Ur. **Tadeusz Breza**, pisarz, eseista; (zm. 19 V 1970)

